

1982. évi 17. törvényerejű rendelet

az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről

I. fejezet

Általános rendelkezések

Az anyakönyv

1. § (1) Az anyakönyv hatósági nyilvántartás, amely - az ellenkező bizonyításáig - közhitelűen tanúsítja a benne feljegyzett adatokat, illetőleg azok változását.

(2) Anyakönyvet kell vezetni:

- a) a születésekről,
- b) a házasságkötésekről,
- c) a bejegyzett élettársi kapcsolatokról,
- d) a halálesetekről.

Hatásköri szabályok

2. § (1) Az anyakönyvet községben, városban, megyei jogú városban és fővárosi kerületben a települési önkormányzat polgármesteri hivatalának anyakönyvvezetője (a továbbiakban: anyakönyvvezető), valamint - az anyakönyvvezető számára e törvény által biztosított jogokat gyakorolva - az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter által rendeletben kijelölt szerv vezeti. Anyakönyvvezetői feladatokat a jogszabályokban meghatározott képesítési feltételekkel rendelkező polgármester, jegyző, illetőleg az illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalának köztisztviselője láthat el.

(2) A polgármester az anyakönyvvezető által előkészített házasság megkötésére, valamint bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozására az anyakönyvvezetőre megállapított képesítési feltételek hiányában is jogosult, az anyakönyvbe azonban bejegyzést nem tehet.

(3)

A felettes szerv

3. § (1) Az anyakönyvvezető tevékenysége felett a közigazgatási hivatal gyakorol felügyeletet.

(2) A közigazgatási hivatal:

- a) elrendeli - a hazai anyakönyvezés kivételével - az anyakönyvezést, ha annak alapja külföldi okirat vagy külföldi állampolgár által tett apai elismerő nyilatkozat;
- b) intézkedik a megsemmisült, elveszett, részben vagy egészben használhatatlanná vált anyakönyvek pótlása iránt;
- c)
- d) elbírálja a bemutatott külföldi okiratok elfogadhatóságát, amennyiben nem magyar állampolgár kíván Magyarországon házasságot kötni, vagy bejegyzett élettársi kapcsolatot létesíteni;
- e) beszerzi külföldről az anyakönyvi okiratokat, illetőleg külföldre továbbítja azokat;
- f) kiadja az előírt feltételek megléte esetén a Magyarországon élő magyar állampolgár, hontalan, illetőleg a menekültként elismert személy külföldön történő házasságkötéséhez, bejegyzett élettársi kapcsolat létesítéséhez szükséges tanúsítványt;
- g) felmentést adhat indokolt esetben nem magyar állampolgár Magyarországon történő házasságkötése vagy bejegyzett élettársi kapcsolata létesítése esetén annak igazolása alól, hogy a nem magyar állampolgár házassuló házasságkötésének vagy a felek bejegyzett élettársi kapcsolata létesítésének személyes joga szerint nincs akadálya;

h) ellenőrzi az anyakönyveket, az anyakönyvi alapiratokat, a betűrendes névmutatókat, valamint az apa adatai nélkül anyakönyvezett születések nyilvántartását (a továbbiakban együtt: anyakönyvi nyilvántartások) és az anyakönyvvezető tevékenységét;

i) az illetékes anyakönyvvezető(k) akadályoztatása esetére kijelöli a helyettesítő anyakönyvvezetőt;

j) előkészíti, szervezi és lebonyolítja az anyakönyvi szakvizsgát.

(3)

Illetékesség

4. § (1) A születést és a halálesetet az az anyakönyvvezető anyakönyvezi, akinek működési területén az történt.

(2) A házasság megkötésére és a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló eljárásra, a házasságkötés, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolat anyakönyvezésére az az anyakönyvvezető illetékes, aki előtt a felek ez irányú szándékukat bejelentik.

(3) Magyar állampolgár külföldön történt születését, házasságkötését, bejegyzett élettársi kapcsolatának anyakönyvezését és halálesetét az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter által rendeletben kijelölt szerv anyakönyvezi (hazai anyakönyvezés).

(4) Az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter által rendeletben kijelölt szerv az e célra vezetett anyakönyvbe anyakönyvezi annak a nem magyar állampolgárnak külföldön történt születését, akit magyar állampolgár örökbe fogadott.

(5) Az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter által rendeletben kijelölt szerv anyakönyvezi a halálesetét annak a külföldön született nem magyar állampolgárnak, akit magyar bíróság nyilvánított holtnak.

Születési hely, származási hely, élveszületés

5. § (1) Az anyakönyvbe születési helyként azt a községet, várost, fővárosi kerületet kell bejegyezni, ahol a gyermek megszületett.

(2) Anyakönyvezni az élveszületett gyermek születését kell.

5/A. § (1) A gyermek származási helyeként - az anya nyilatkozata alapján - az anya bejelentett lakóhelyét vagy tartózkodási helyét kell az anyakönyvbe bejegyezni. Ha az anya ismeretlen, akkor a születés helyét kell származási helyként is bejegyezni.

(2) Ha az anya cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes, úgy helyette a törvényes képviselője nyilatkozatát kell kikérni.

(3) Ha az anya nyilatkozatával az apa, a törvényes képviselő nyilatkozatával a korlátozottan cselekvőképes anya nem ért egyet, úgy a vitában a szülés helye szerint illetékes jegyző dönt.

Az anyakönyvi adatok védelme, az anyakönyvi bejegyzés és irat megtekintése

6. § (1) Ha törvény másként nem rendelkezik, az anyakönyvi nyilvántartásokba állami vagy önkormányzati szerv nevében eljáró személy a felhasználás céljának és jogalapjának igazolása mellett jogosult betekinteni.

(2) Az anyakönyvvezető az anyakönyvek teljes adattartalmának megismerésére törvényben feljogosított szerv részére anyakönyvi másolatot ad ki.

(3) Törvény eltérő rendelkezése hiányában az anyakönyvvezető a nyilvántartás adataiba való betekintésről hivatalos feljegyzést készít, amely tartalmazza a betekintő személy nevét, azt, hogy mely állami vagy önkormányzati szerv nevében jár el, valamint a betekintés célját és jogalapját.

Okirat és személyes nyilatkozat

7. § (1) Az anyakönyvi, a házasságkötési és a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló eljárásban a bejegyzendő adatokat, illetőleg a házasság megkötésének, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének törvényes előfeltételeit okirattal kell bizonyítani. Az idegen nyelvű okiratot hiteles magyar nyelvű fordítással ellátva kell bemutatni.

(2) Okirat bemutatása helyett személyes nyilatkozat tehető, ha az okirat a külpolitikáért felelős miniszter vagy az adott ország külképviseleti hatósága által kiadott írásbeli nyilatkozat szerint nem szerezhető be külföldről.

8. § (1) Az anyakönyvi és a házasságkötési valamint a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló eljárásban a Magyarországon élő magyar állampolgár személyazonosságát érvényes személyazonosító igazolvánnyal vagy más a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvánnyal igazolhatja.

(2) Külföldön élő magyar állampolgárok, valamint a nem magyar állampolgárok személyazonosságukat más, személyazonosításra alkalmas okmánnyal is igazolhatják.

(3) Ha a bemutatott okirat adatainak helyessége iránt alapos kétség merül fel, az ügyfél anyakönyvi kivonat bemutatására kötelezhető. Ha a bemutatott okiratokban valamely adat eltér, az anyakönyvi eljárásban az anyakönyvi okirat adatai az irányadók.

Bejelentés

9. § (1) A születést és a halálesetet anyakönyvezés végett az illetékes anyakönyvvezetőnél be kell jelenteni. A bejelentéssel egyidejűleg a bejelentő közli és igazolja mindazokat az adatokat, amelyek az anyakönyvezéshez szükségesek. A születést orvos által kiállított bizonyítvány igazolja.

(2) Az intézetben történt születést, halálesetet az intézet vezetője jelenti be.

(3) Az intézeten kívüli születést a szülők, továbbá a szülésnél közreműködő orvos jelenti be.

(4) Az intézeten kívüli halálesetet az elhalttal egy lakásban élő vagy az elhalt hozzátartozója, illetőleg az jelenti be, aki a halálesetről tudomást szerzett.

(5) Hivatalból kell anyakönyvezni a születést és a halálesetet, ha bejelentésre kötelezett nincs vagy a kötelezett a bejelentést elmulasztotta. Ilyen esetben az anyakönyvvezető gondoskodik a szükséges adatok beszerzéséről.

10. § (1) A születést és a halálesetet legkésőbb az azt követő első munkanapon kell bejelenteni.

(2) Az intézeten kívüli születést, ha annál orvos nem működik közre, a bejelentésre kötelezett nyolc napon belül jelenti be.

(3) A haláleset bejelentésekor az anyakönyvvezető részére át kell adni az elhalt magyar állampolgár személyazonosításra alkalmas okmányát, személyi azonosítóját és lakcímét igazoló hatósági igazolványát, az orvos által kiállított halottvizsgálati bizonyítványt, továbbá - ha a bejelentő rendelkezésére áll - az elhalt születési anyakönyvi kivonatát és a családi állapotát igazoló okiratot.

(4) A haláleset bejelentésekor a Magyarországon bevándoroltként, letelepedettként vagy menekültként élt személy személyazonosító okmányait, személyi azonosítóját és lakcímét igazoló hatósági igazolványát, a családi állapotát tanúsító okiratát, továbbá az orvos által kiállított halottvizsgálati bizonyítványt az anyakönyvvezetőnek át kell adni. Az anyakönyvvezető az okmányokat bevonja.

(5) Az anyakönyvvezető az elhalt átadott személyi azonosítóját és lakcímét igazoló hatósági igazolványát érvényteleníti, majd a személyazonosításra alkalmas okmányokkal együtt továbbítja a haláleset helye szerint illetékes körzetközponti feladatokat ellátó jegyzőnek.

(6) Letelepített és menekült státussal nem rendelkező nem magyar állampolgár halálesetének bejelentésekor az elhalt személyazonosításra alkalmas okmányait, továbbá az orvos által kiállított halottvizsgálati bizonyítványt az anyakönyvvezetőnek át kell adni. Az anyakönyvvezető az elhalt úti okmányában lévő érvényes magyar vízumra, illetőleg a tartózkodási jogosultságra vonatkozó bejegyzést követően az anyakönyvi folyószám feltüntetésével „érvénytelen” bejegyzést tesz, és a külföldi hatóságok által kiállított okmányokat a bejelentőnek visszaadja.

Anyakönyvezés

11. § Az anyakönyvvezető a születést és a halálesetet a bejelentést követően azonnal, a házasságot és a bejegyzett élettársi kapcsolatot pedig annak létrejöttékor anyakönyvezi.

Az anyakönyvezés elhalasztása

12. § (1) Az anyakönyvezést - az esemény időpontjától számítva - legfeljebb harminc napra el lehet halasztani, ha a születés vagy a haláleset bejelentésekor valamennyi anyakönyvi adat nem áll rendelkezésre, és a hiányt előreláthatólag pótolni lehet. Az anyakönyvvezető a hiányzó adatok pótlására hivatalból intézkedik, illetőleg a szülőket vagy az elhalt hozzátartozóit erre felszólítja.

(2) A születés anyakönyvezését nem szabad elhalasztani az apa adatainak, a szülők házassága vagy bejegyzett élettársi kapcsolata fennállása igazolásának, illetőleg a gyermek személyi azonosítójának hiánya miatt.

(3) Az anyakönyvezés elhalasztásáról az anyakönyvvezető a bejelentőnek igazolást ad.

Az állampolgárság vizsgálata és anyakönyvezése

13. § (1) Az anyakönyvi, házasságkötési, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló eljárásban az állampolgárságot vizsgálni kell.

(2) A magyar állampolgárság érvényes személyazonosító igazolvánnyal, illetőleg magyar útlevéllel vagy állampolgársági bizonyítvánnyal igazolható.

(3) A külföldi állampolgárság érvényes külföldi úti okmánnyal, a más állam által kiállított állampolgársági okirattal, a magyar hatóság által kiállított érvényes személyazonosító igazolvánnyal, valamint úti okmánnyal igazolható.

(4) Annak a személynek a születési, halotti anyakönyvi bejegyzésében, akinek magyar, illetve külföldi állampolgársága vagy hontalansága nem igazolt, az anyakönyvben - az ellenkező bizonyításáig - az „állampolgársága ismeretlen” bejegyzést kell szerepeltetni.

(5) A hontalanság tényét okirattal kell igazolni.

(6) Amennyiben valakinek több állampolgársága van és ezek közül az egyik állampolgársága magyar, a külföldi állampolgársága nem anyakönyvezhető.

(7) Amennyiben valakinek több külföldi állampolgársága van és egyik sem magyar, ezek közül csak az az állampolgársága anyakönyvezhető, amely állam területén a lakóhelye van, ha több állam területén van lakóhelye, az az állampolgárság, amely állammal a kapcsolata a legszorosabb.

Az anyakönyvezett adat kijavítása, kiegészítése

14. § Az anyakönyvvezető a lezárt alap-, illetőleg az utólagos bejegyzést kijavítja vagy kiegészíti, ha:

a) az nem felel meg az anyakönyvezés szabályainak;

b) az anyakönyvi bejegyzés - az apa adatai nélkül anyakönyvezett születés kivételével - hiányos vagy téves adatokat tartalmaz;

c) ha a név módosítását kérték.

II. fejezet

Házasságkötés

A házassági szándék bejelentése

15. § (1) A házasuló a házassági szándékát személyesen jelenti be és erről az anyakönyvvezető jegyzőkönyvet vesz fel.

(2) A házasulók egyike - ha magyarországi lakcímmel nem rendelkezik - a házassági szándékát - az illetékes külföldi hatóság (közjegyző, anyakönyvvezető), illetve az illetékes magyar konzuli tisztviselő előtt tett hitelesített és hiteles magyar nyelvű fordítással ellátott nyilatkozatával - írásban is bejelentheti.

(3)

(4) A kiskorú számára a gyámhatóság által kiadott előzetes házasságkötési engedély a kiadástól számított hat hónapig érvényes.

A hivatali helyiség, a házasságkötés és a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének helyszíne

15/A. § (1) A települési önkormányzat jegyzője gondoskodik arról, hogy az anyakönyvvezetőnek tárgyalásra alkalmas helyiség álljon rendelkezésére.

(2) A települési önkormányzat biztosítja a házasságkötésre, továbbá a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére alkalmas hivatali helyiséget, amelyben a házasságkötés, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése történik.

(3) A házasság hivatali helyiségen kívüli megkötését, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolat hivatali helyiségen kívüli létesítését a jegyző engedélyezi.

(4) A (3) bekezdésben foglalt engedély esetén az anyakönyvvezető kizárólag akkor működik közre a házasságkötésnek vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének hivatali helyiségen kívüli lebonyolításánál, ha a felek

a) a tanúk, - és ha szükséges - a tolmács vagy a jelbeszédben jártas személy jelenlétét biztosítják,

b) gondoskodnak a házasságkötés vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének méltó keretéről,

c) gondoskodnak az anyakönyvvezető helyszínre és a hivatali helyiségbe való utazásáról, és

d) egyidejűleg gondoskodnak az anyakönyvvezető őrizetében lévő anyakönyvnek a házasságkötés vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének helyszínére való szállításáról és a hivatali helyiségbe való biztonságos visszaszállításáról, valamint az anyakönyv helyszínen való biztonságos kezelésének feltételeiről.

(5) A házasság megkötésének és a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének törvényben előírt módját és az eseményhez méltó körülményeit akkor is biztosítani kell, ha az hivatali helyiségen kívül történik.

A házasulók bejelentése a névviselésről

16. § A házasulók a házassági szándék bejelentésekor a Csjt.-ben foglaltaknak megfelelően nyilatkoznak arról, hogy a házasságkötés után milyen házassági nevet kívánnak viselni. A házasság megkötéséig a korábbi nyilatkozat megváltoztatható.

Nyilatkozat a menyasszony gyermekének apaságáról

17. § (1) Ha a menyasszonynak rendezetlen családi jogállású gyermeke van, az anyakönyvvezető a házasságkötést megelőző eljárásban a személyesen jelenlevő vőlegény figyelmét felhívja arra, hogy amennyiben menyasszonyának a gyermekét a házasságkötést megelőzően magáénak elismeri - jogszabályban foglalt feltételek fennállása esetén - őt kell a gyermek apjának tekinteni.

(2) A vőlegény apai elismerő nyilatkozatot a házasság megkötéséig tehet. A nyilatkozatot visszavonni nem lehet.

(3) Az apai elismerő nyilatkozat alapján a férjet akkor lehet a gyermek apjának tekinteni, ha a nyilatkozat megtételétől számított hat hónapon belül a házasságot megkötik.

Megállapodás a gyermek családi nevééről

18. § (1) Amennyiben a szülők a házasságkötés után nem viselnek közös házassági nevet, a házasságkötést megelőző eljárás során meg kell állapodniuk arról, hogy a házasságból származó gyermekek az apa vagy az anya családi nevét, vagy a mindkét szülő családi nevéből képzett, legfeljebb kéttagú családi nevet viselik. A megállapodást a házassági anyakönyv is tartalmazza. A gyermekek nevére vonatkozó megállapodás legkésőbb az első közös gyermek születésének anyakönyvezéséig módosítható.

(2) Ha a gyermek születése anyakönyvi bejegyzésének időpontjában az egyik szülő a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben a szülői felügyeleti jogát - annak megszüntetése vagy szünetelése folytán - nem gyakorolhatja, a másik szülő egyedül határozhatja meg, hogy a gyermek melyik szülő családi nevét viselje.

A házasságkötésnél való közreműködés megtagadása

19. § (1) Házassági akadályt (Csjt. 7-12. §) bárki bejelenthet.

(2) Az anyakönyvvezető a házasságkötésnél való közreműködést megtagadja, ha:

- a) a közreműködésre nem illetékes;
- b) az eljárásból ki van zárva;
- c) a házasságkötésnek törvényes akadálya van;
- d) a házасulók a házasságkötés törvényes feltételeit nem igazolták;
- e) a házасulók a házasságkötésükhöz a jogszabályban előírt felmentést, illetőleg engedélyt nem mutatták be;
- f) a bíróság valamelyik házасulót, akár nem jogerős határozattal is cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezte, vagy a házасuló a házasságkötés időpontjában nyilvánvalóan cselekvőképtelen;
- g) a házасulók a születendő gyermek családi nevérol nem állapodtak meg;
- h) a házасulók a házasságkötés után viselni kívánt házassági nevékröl nem nyilatkoztak;
- i) a házasságkötésre előírt várakozási határidő még nem telt el, illetőleg a házасulók e határidő alól felmentést nem kaptak.

(3) Az anyakönyvvezető a házасulók valamelyikének közeli halállal fenyegető egészségi állapota esetén sem adhat felmentést házassági akadály alól.

Nem magyar állampolgár házasságkötése

20. § (1) A nem magyar állampolgár részére a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet 38. §-ának (1) bekezdése szerinti igazolás alóli felmentés a felmentés kiállításának napjától számított hat hónapig érvényes.

(2) A felmentés megadását az együttesen megjelenő házасulók a házasság megkötésére illetékes anyakönyvvezetőnél kérhetik.

21. § Azonos külföldi állampolgárságú házасulók az állampolgárságuk szerint illetékes, Magyarországon működő külképviseleti hatóságnál is házasságot köthetnek, feltéve, hogy nemzetközi szerződés vagy viszonyosság és a külföldi állam joga ezt lehetővé teszi.

22. § (1) A házasságkötéskor a házасuló anyanyelvét használhatja.

(2) Ha a házасuló vagy a tanú, illetőleg ezek egyike a magyar nyelvet nem beszéli, továbbá, ha az anyakönyvvezető a házасuló vagy a tanú, illetőleg ezek egyike által beszélt idegen nyelvet nem érti, tolmácsot kell alkalmazni. A tolmácsról a házасulók gondoskodnak.

(3)

Tanúsítvány külföldön történő házasságkötéshez

23. § (1) Az a Magyarországon lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező magyar állampolgár, hontalan vagy menekültként elismert személy, aki külföldön kíván házasságot kötni, az ehhez szükséges tanúsítvány kiadására irányuló kérelmét személyesen a lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye szerint illetékes anyakönyvvezetőnél nyújthatja be, aki azt haladéktalanul továbbítja a felettes szervhez. Bejelentett, érvényes lakcím hiányában az érintett kérelmét az utolsó bejelentett lakcíme szerint illetékes anyakönyvvezetőnél is előterjesztheti.

(2) A kérelemhez csatolni kell a nem magyar állampolgár félnek az illetékes külföldi hatóság vagy az eljáró magyar anyakönyvvezető előtt tett és hitelesített nyilatkozatát, amelyben kijelenti, hogy a tervezett házasságkötésének tudomása szerint nincs törvényes akadálya. A nyilatkozat csak akkor fogadható el, ha tartalmazza a születési családi és utónevet, a házassági nevet, a születési helyet és időt, a nemzet, a családi állapotot, a szülők születési családi és utónevét, a lakcímet és az állampolgárságot.

(3) Ha mindkét fél az (1) bekezdésben meghatározott személyi körbe tartozik, részükre a tanúsítványt egy okiraton kell kiállítani. Ha a felek lakóhelye különböző, a tanúsítvány kiadását bármelyikük lakóhelye szerint illetékes anyakönyvvezetőnél előterjeszthetik. A tanúsítványt a kérelem benyújtásának helye szerint illetékes, a közigazgatási hivatal állítja ki.

(4) Külföldön élő magyar állampolgár részére a tanúsítványt a lakóhely szerint illetékes magyar konzuli tisztviselő állítja ki.

(5) A tanúsítvány tartalmazza:

- a) a felek természetes személyazonosító adatait,
- b) az érintett személyek állampolgárságát, hontalanságát, illetőleg menekült státusát,
- c) lakcímét,
- d) családi állapotát, valamint
- e) azt a tényt, hogy a tervezett házasságkötésnek a magyar jog szerint nincs akadálya.

- (6) A tanúsítvány a kiállításától számított hat hónapig érvényes.
(7) A tanúsítvány kiállításának ügyintézési ideje 20 munkanap.

A házasságkötés időpontja

- 24. §** (1) Az anyakönyvvezető a házasságkötés időpontját a házasulók kívánságának figyelembevételével tűzi ki.
(2) Ha a házasságkötést megelőző eljárásról készített jegyzőkönyv felvétele óta hat hónap eltelt, az eljárást meg kell ismételni.

A házasságkötés

- 25. §** (1) A házasságkötés nyilvános és méltóságteljes.
(2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéstől csak akkor lehet eltérni, ha a házasulók ezt kérik, vagy ha a házasuló állapota közeli halállal fenyeget.
(3) A házasság megkötése alkalmával az anyakönyvvezető előtt a házasulók házasságkötésre irányuló nyilatkozatot tesznek. Az anyakönyvvezető előbb a menyasszonyhoz, majd a vőlegényhez külön-külön a következő kérdést intézi: „kijelenti-e (itt megnevezendő az a házasuló, akihez a kérdést elsőként intézi), hogy az itt jelen lévő megnevezett másik féllel házasságot köt?”
(4) Amennyiben a feltett kérdésre mindkét házasuló egybehangzó igennel válaszolt, az anyakönyvvezető a következő kijelentést teszi: „Megállapítom, hogy (itt megnevezendő a feleség és a férj a házasságkötés utáni nevén) a Magyar Köztársaság családjogi törvénye értelmében házastársak.
(5) A házasulók kérésére - amennyiben a házasságot megkötő anyakönyvvezető, a tanúk és mindkét házasuló is érti és beszéli az adott, Magyarországon honos nemzeti és etnikai kisebbség nyelvét - a házasság az adott kisebbség nyelvén is megköthető.
25/A. § (1) A házastársak, a házassági tanúk és az anyakönyvvezető, továbbá - ha közreműködött - a tolmács a házassági anyakönyvi bejegyzést aláírják.
(2) Amennyiben a házasulók vagy azok egyike a 25. § (3) bekezdése szerinti kérdésre nem egybehangzó igennel válaszol, a nyilatkozatot feltételhez vagy időhöz köti, közöttük a házasság nem jön létre. E tény az anyakönyvvezető a jelenlévők előtt kijelenti.
(3) Amennyiben a házasulók vagy azok egyike, illetőleg a tanú vagy a tolmács a házassági anyakönyv bejegyzésének aláírását megtagadja, de a házasság a 25. §-ban foglaltaknak megfelelően létrejött, az anyakönyvvezető az aláírásra szolgáló rovatba e tényt feljegyzi.
26. § Házassági tanú lehet minden nagykorú és cselekvőképes személy. A házassági tanúkról a házasulók gondoskodnak.

II/A. fejezet

A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése

A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló szándék

- 26/A. §** (1) A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése iránti szándékot személyesen kell bejelenteni, amelyről az anyakönyvvezető jegyzőkönyvet vesz fel.
(2) A felek egyike - ha magyarországi lakcímmel nem rendelkezik - a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló szándékát - a külföldi hatóság (közjegyző, anyakönyvvezető), illetve a magyar konzuli tisztviselő előtt tett hitelesített és hiteles magyar nyelvű fordítással ellátott nyilatkozatával - írásban is bejelentheti.

A bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozásának megtagadása

- 26/B. §** Az anyakönyvvezető a bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozását megtagadja, ha
a) a közreműködésre nem illetékes,
b) az eljárásból ki van zárva,

- c) a létrehozásnak törvényes akadálya van,
- d) a felek a létrehozás törvényes feltételeit nem igazolták,
- e) a felek a létrehozáshoz a jogszabályban előírt felmentést, illetőleg engedélyt nem mutatták be, vagy
- f) a bíróság valamelyik felet, akár nem jogerős határozattal is cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezte, vagy a fél a létrehozás időpontjában nyilvánvalóan cselekvőképtelen.

Nem magyar állampolgár bejegyzett élettársi kapcsolatának létesítése

26/C. § (1) A nem magyar állampolgár részére a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet 38. § (1) bekezdése szerinti igazolás alóli felmentés a kiállításának napjától számított hat hónapig érvényes.

(2) A felmentés megadása iránti kérelmet az együttesen megjelenő felek a bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozására jogosult anyakönyvvezetőnél nyújthatják be.

(3) Azonos külföldi állampolgárságú felek az állampolgárságuk szerint illetékes, Magyarországon működő külképviseleti hatóságnál is létesíthetnek bejegyzett élettársi kapcsolatot, feltéve, hogy nemzetközi szerződés vagy viszonyosság és a külföldi állam joga ezt lehetővé teszi.

(4) A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésekor a felek anyanyelvüket is használhatják.

(5) Ha a felek vagy a tanúk, illetőleg ezek egyike a magyar nyelvet nem beszéli, továbbá, ha az anyakönyvvezető a felek vagy a tanúk, illetőleg ezek egyike által beszélt idegen nyelvet nem érti, tolmácsot kell alkalmazni. A tolmácsról a felek gondoskodnak.

Tanúsítvány a bejegyzett élettársi kapcsolat külföldön történő létesítéséhez

26/D. § (1) Az a Magyarországon lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező magyar állampolgár, hontalan vagy menekültként elismert személy, aki külföldön kíván bejegyzett élettársi kapcsolatot létesíteni, az ehhez szükséges tanúsítvány kiadására irányuló kérelmét személyesen a lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye szerint illetékes anyakönyvvezetőnél nyújthatja be, aki azt haladéktalanul továbbítja a felettes szervhez. Bejelentett, érvényes lakcím hiányában az érintett kérelmét az utolsó bejelentett lakcíme szerint illetékes anyakönyvvezetőnél is előterjesztheti.

(2) A kérelemhez csatolni kell a nem magyar állampolgár félnek az illetékes külföldi hatóság vagy az eljáró magyar anyakönyvvezető előtt tett és hitelesített nyilatkozatát, melyben kijelenti, hogy a tervezett bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének tudomása szerint nincs törvényes akadálya. A nyilatkozat csak akkor fogadható el, ha tartalmazza a születési családi és utónevét, a házassági nevet, a születési helyet és időt, a nemzet, a családi állapotot, a szülők születési családi és utónevét, a lakcímet és az állampolgárságot.

(3) Ha mindkét fél az (1) bekezdésben meghatározott személyi körbe tartozik, részükre a tanúsítványt egy okiraton kell kiállítani. Ha a felek lakóhelye különböző, a tanúsítvány kiadását bármelyikük lakóhelye szerint illetékes anyakönyvvezetőnél előterjeszthetik. A tanúsítványt a kérelem benyújtásának helye szerint illetékes, a közigazgatási hivatal állítja ki.

(4) Külföldön élő magyar állampolgár részére a tanúsítványt a lakóhely szerint illetékes magyar konzuli tisztviselő állítja ki.

(5) A tanúsítvány tartalmazza:

- a) a felek természetes személyazonosító adatait,
- b) az érintett személyek állampolgárságát, hontalanságát, illetőleg menekült státusát,
- c) lakcímét,
- d) családi állapotát, valamint
- e) azt a tényt, hogy a tervezett bejegyzett élettársi kapcsolatnak a magyar jog szerint nincs akadálya.

(6) A tanúsítvány a kiállításától számított hat hónapig érvényes.

(7) A tanúsítvány kiállításának ügyintézési ideje 20 munkanap.

A bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozása

26/E. § (1) A bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozására a fővárosi kerületekben, a megyei jogú városokban, valamint a 42/A. § (3) bekezdésében meghatározott további településeken működő anyakönyvvezetők jogosultak.

(2) Az anyakönyvvezető a bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozásának időpontját a felek kívánságát figyelembe véve tűzi ki.

(3) Ha a bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozását megelőző eljárásról készített jegyzőkönyv felvétele óta hat hónap eltelt, az eljárást meg kell ismételni.

(4) A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése nyilvános és méltóságteljes.

(5) A (4) bekezdésben foglalt rendelkezéstől csak akkor lehet eltérni, ha a felek ezt kérik.

(6) Az anyakönyvi bejegyzést megelőzően az anyakönyvvezető előbb az egyik, majd a másik félhez külön- külön a következő kérdést intézi: „Kijelenti-e (itt megnevezendő az a fél, akihez a kérdést intézi), hogy az itt jelen lévő (megnevezett másik féllel) bejegyzett élettársi kapcsolatot létesít?”. Ha a feltett kérdésre mindkét fél egybehangzó igennel válaszolt, az anyakönyvvezető a következő kijelentést teszi: „Megállapítom, hogy (itt megnevezendő az egyik majd a másik fél) a bejegyzett élettársi kapcsolatról szóló törvény értelmében bejegyzett élettársak.”

(7) A felek kérésére - ha az anyakönyvvezető, a tanúk és mindkét fél érti és beszéli az adott, Magyarországon honos nemzeti és etnikai kisebbség nyelvét - az eljárás az adott kisebbség nyelvén is lefolytatható.

(8) A felek, a tanúk és az anyakönyvvezető, továbbá - ha közreműködött - a tolmács az anyakönyvi bejegyzést aláírják.

(9) Ha a felek vagy azok egyike a (6) bekezdésben foglaltak szerinti kérdésre nem egybehangzó igennel válaszol, a nyilatkozatot feltételhez vagy időhöz köti, közöttük a bejegyzett élettársi kapcsolat nem jön létre. E tényt az anyakönyvvezető a jelenlévők előtt kijelenti.

(10) Ha a felek vagy azok egyike, illetve a tanú vagy a tolmács az anyakönyv bejegyzésének aláírását megtagadja, de a bejegyzett élettársi kapcsolat a (6) bekezdésben foglaltaknak megfelelően létrejött, az anyakönyvvezető az aláírásra szolgáló rovatba e tényt feljegyzi.

26/F. § Tanú nagykorú és cselekvőképes személy lehet. A tanúkról a leendő bejegyzett élettársak gondoskodnak.

III. fejezet

Névviselés, névmódosítás, névváltoztatás

Névviselés

27. § (1) Hatósági eljárásban, igazolásban, igazolványban, nyilvántartásban a magyar állampolgár a születési, illetőleg a házassági anyakönyv szerint őt megillető születési vagy házassági nevet viseli.

(2) A név anyakönyvezésénél a magyar helyesírás szabályai az irányadóak.

A születési név

27/A. § (1) A születési név az a név, amely az érintettet a születési anyakönyvi bejegyzés alapján megilleti. A magyar állampolgár születési neve családi és utónévből áll.

(2) A családi név egy- vagy kéttagú. A kéttagú családi név tagjait kötőjel köti össze.

(3) Anyakönyvezni egy vagy két utónevet lehet.

(4) Az anyakönyvi kivonaton két utónevet lehet feltüntetni. Annak a személynek, akinek születési anyakönyvi bejegyzése kettőnél több utónevet tartalmaz, a születési anyakönyvi kivonat kiállításánál írásban nyilatkoznia kell, hogy melyik két utónevét kívánja viselni. A nyilatkozat alapján a születési anyakönyvben az utónevét ki kell javítani. Ha az érintett személy a nyilatkozatot nem teszi meg, az anyakönyvi kivonatra az anyakönyvben szereplő utónevei közül az első kettőt kell feltüntetni.

(5) Elhalt személy esetén, amennyiben születési anyakönyvi bejegyzése kettőnél több utónevet tartalmaz, az elhalt házassági anyakönyvi bejegyzését, ennek hiányában még életében tett személyes nyilatkozatát kell alapul venni a viselt utónevek tekintetében, és a halotti anyakönyvbe a (6) bekezdésben foglaltak szerint kell utónevét (utóneveit) bejegyezni.

(6) Ha az elhalt személy 1953. január 1-je után kötött házasságot, a halotti anyakönyvbe a házassági bejegyzésben szereplő utónevet (utóneveket) kell feltüntetni. 1953. január 1-je után kötött házassági bejegyzés hiányában az elhalt utolsó személyazonosító igazolványában, ennek hiányában egyéb, személyazonosításra alkalmas okmányában szereplő utónevet (utóneveket) kell feltüntetni.

(7) A (6) bekezdésben meghatározott esetekben a születési - és 1953. január 1-je előtti házassági bejegyzés esetében a házassági - anyakönyvben az elhalt utónevének javítását a halálesetet nyilvántartó anyakönyvvezető értesítése alapján kell elvégezni.

A házassági név

27/B. § (1) A házassági név az a név, amely az érintettet a házassági anyakönyvi bejegyzés alapján megilleti. A házasságot kötő személy a Csjt.-ben felsorolt házassági névviselési formák közül választhat házassági nevet.

(2) A házassági név családi nevekből képzett része egy vagy legfeljebb kéttagú lehet.

(3) Amennyiben az egyik vagy mindkét házastárs születési családi neve vagy előző házassági nevének a családi nevekből képzett része kéttagú, a házastársaknak nyilatkozniuk kell arról, hogy a Csjt.-ben ennek megfelelően meghatározott névviselési forma keretében melyik két családi nevet kívánják összekapcsolt házassági névként viselni.

(4) A házassági névviselési forma - a házasság fennállása alatt, illetve annak megszűnése után - a Csjt. szabályainak megfelelően az érintett kérelmére módosítható.

(5) A házassági név módosítására irányuló eljárás lefolytatására a házasságkötés helye szerinti anyakönyvvezető az illetékes, de a kérelem a lakcím szerint illetékes anyakönyvvezetőnél is előterjeszthető.

(6) A házastársa nevét viselő személy házassági neve kérelemre megváltoztatható, ha

a) a házasság megszűnt, és

b) személyazonosításra alkalmas hatósági igazolvánnyal vagy a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás alapiratóval igazolható, hogy volt házastársa nevét a kért formában használta.

(7) Amennyiben a magyar állampolgár neve külföldön történt házasságkötés következtében a magyar névviselési szabályoktól eltérően megváltozik, a hazai anyakönyvezéskor a név bejegyzése során úgy kell eljárni, mintha a névváltoztatást az anyakönyvi ügykért felelős miniszter engedélyezte volna, azzal a különbséggel, hogy a névváltozásról az anyakönyvi ügykért felelős minisztert és a születést nyilvántartó anyakönyvvezetőt értesíteni kell.

(8) A (6) bekezdés szerinti névváltoztatásra a születési név megváltoztatására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, kivéve a 28. § (2) bekezdését, a 28. § (4)-(6) bekezdését és a 28/A. § (2) bekezdés c) pontját, valamint a 28/A. § (4) bekezdését.

A születési név megváltoztatása

28. § (1) Magyar állampolgár születési családi és utónevének megváltoztatását - kérelmére - az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter engedélyezheti.

(2) Kiskorú gyermek születési nevének megváltoztatását törvényes képviselője kérheti.

(3) Cselekvőképességet kizáró gondnokság alatt álló személy kérelmét a gondnok terjesztheti elő. Cselekvőképességet korlátozó gondnokság alatt álló személy - amennyiben a korlátozás a névváltoztatás jogát is érinti - csak gondnokának hozzájárulásával kérheti születési nevének megváltoztatását.

(4) A szülő családi nevének megváltoztatása - ha a szülő ennek ellenkezőjét kifejezetten nem kéri - kiterjed családi nevét viselő kiskorú gyermek családi nevére is.

(5) Ha a nevet változtató házastárs nevét a másik házastárs valamilyen formában viseli, a névváltoztatás rá is kiterjed.

(6) A magyar hagyományoktól eltérő hangzású, magyartalanul képzett név, történelmi név, régies írásmóddal írott családi név felvételét - különös méltánylást érdemlő körülmények kivételével - nem lehet engedélyezni.

(7) Amennyiben a névváltoztatással érintett anyakönyvi esemény külföldön történt, a névváltoztatás engedélyezésének feltétele a hazai anyakönyvezés.

28/A. § (1) A név megváltoztatása iránti kérelmet személyesen kell benyújtani a lakóhely szerint illetékes anyakönyvvezetőnél, külföldön élő magyar állampolgár esetében az illetékes konzuli tisztviselőnél.

(2) A kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a kérelmező személyi adatait (születési családi és utónevét, házassági nevét, születési helyét, anyja születési nevét), személyi azonosítóját, annak hiányában születési idejét, továbbá családi állapotát, házasságkötésének helyét, idejét, lakóhelyét, annak hiányában tartózkodási helyét, értesítési címét, személyazonosságát és magyar állampolgárságát igazoló okiratának számát és érvényességi idejét;

b) amennyiben a kérelmező családi állapota házas, a névváltoztatással érintett házastársa személyi adatait (születési családi és utónevét, házassági nevét, születési helyét, anyja születési nevét), személyi azonosítóját, annak hiányában születési idejét;

c) a kérelmező kiskorú gyermeke(i) személyi adatait (születési családi és utónevét, születési helyét, anyja születési nevét) személyi azonosítóját, annak hiányában születési idejét;

d) a kérelem indokolását;

e) nyilatkozatot arról, hogy a kérelmező - születési vagy házassági - nevét az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter korábban megváltoztatta-e.

(3) Születési név megváltoztatására irányuló kérelemben meg kell jelölni azt a családi, illetve utónevét, melyet a kérelmező új névként kíván viselni.

(4) A kérelemhez mellékelni kell a kérelmező, valamint azon személyek anyakönyvi kivonatát, akiknek anyakönyvi bejegyzését a névváltozás érinti.

(5) Névváltoztatásról az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter okiratot állít ki. A névváltoztatási iratok nem selejtezhetőek, őrzésükről és nyilvántartásukról az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter gondoskodik.

(6) Akinek a névváltoztatását az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter engedélyezte, az új nevet az okirat kézhezvételétől jogosult és köteles viselni.

(7) A névváltoztatás anyakönyvi bejegyzését az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter rendeli el.

(8) A születési név megváltoztatására irányuló eljárás ügyintézési határideje - ha törvény eltérően nem rendelkezik - 60 nap.

(9) Amennyiben a kérelem hiányosan érkezik, a hiánypótlási felhívást a kérelem beérkezésétől számított 15 napon belül kell kibocsátani.

Nem magyar állampolgárok névviselése

29. § (1) Külföldi állampolgárok, hontalanok névviselésénél állampolgárságuk, illetőleg származási helyük joga az irányadó.

(2) A magyar anyakönyvben és az ennek alapján kiadott okiratokban a családi név az utónevét megelőzi.

A név anyakönyvezése

30. § (1) A születési anyakönyvbe a szülők, a házassági anyakönyvbe és a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvébe a felek apja és anyja, a halotti anyakönyvbe az elhalt apja, anyja továbbá házastársa vagy bejegyzett élettársa neveként a születési nevet kell anyakönyvezni.

(2) A házassági, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvébe a feleség és a férj, illetve a felek születési nevét minden esetben be kell jegyezni.

(3) Az anyakönyvvezetőnek a kéttagú születési családi név és a házassági név családi nevekből képzett részét kötőjellel összekapcsolva kell anyakönyveznie.

(4) Az anyakönyvbe azt a születési és házassági nevet kell bejegyezni, amely az érintett személyt a születés, a házasságkötés, a bejegyzett élettársi kapcsolat bejegyzése vagy a haláleset időpontjában megillette. Anyakönyvezni a szülők által meghatározott sorrendben legfeljebb két, a gyermek nemének megfelelő utónevét lehet a Magyar Tudományos Akadémia által összeállított utónévjegyzékből.

(5) Amennyiben a szülők által választott utónév nem szerepel az utónévjegyzékben, a Magyar Tudományos Akadémia nyilatkozik a kért utónév anyakönyvezhetőségéről.

(6) Élve született, de a születés anyakönyvezése előtt meghalt gyermek utónevét - ha a szülők a gyermek utónevéről nem nyilatkoztak - „utónevét nem kapott” szavakkal jegyzi be az anyakönyvvezető.

(7) Amennyiben a szülők vagy azok egyike nem magyar állampolgár, az anyakönyvvezető a gyermek utónevét a születési anyakönyvbe az érintett nem magyar állampolgárra irányadó szabályok szerint is bejegyezheti. A külföldön tartózkodó magyar állampolgárok ott született gyermeke születésének hazai anyakönyvezése során a gyermek utóneveként a külföldi okiratban szereplő utónevét kell bejegyezni.

30/A. § (1) A nemzeti etnikai kisebbséghez tartozó személyek gyermeküknek nemzetiségüknek megfelelő utónevét is adhatnak, valamint kérhetik saját utónevüknek a megfelelő nemzetiségi utónévre történő javítását, továbbá joguk van családi és utónevüknek anyanyelvük szabályai szerinti anyakönyvezéséhez.

(2) Családi név kijavítására, valamint olyan utónév bejegyzésére irányuló kérelem esetén, amely a 30/B. § (1) bekezdésében szereplő nemzetiségi utónévjegyzékben nem szerepel, nyilatkozni kell arról, hogy a választott nevet mely nemzetiség használja.

(3) Az anyakönyvi, házasságkötési és a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló eljárás során a valamely nemzeti, etnikai csoporthoz, kisebbséghez való tartozás kérdésében nyilatkozatra senki nem kötelezhető.

(4) Az érintett kérésére a név anyakönyvezése két nyelven történik.

30/B. § (1) A választható nemzetiségi utóneveket az érintett országos kisebbségi önkormányzatok által összeállított nemzetiségi utónévjegyzék tartalmazza.

(2) Az utónévjegyzékben nem szereplő nemzetiségi utónév anyakönyvezhetőségéről az érintett országos kisebbségi önkormányzat - a megkereséstől számított 15 napon belül kiadott - állásfoglalása az irányadó.

Megkülönböztető betűjel

31. § (1) Az egy családhoz tartozók vagy azonos családnevűek megkülönböztetésére szolgáló betűjelzést az anyakönyvbe az érdekelt kérelmére kell bejegyezni. Erre akkor van lehetőség, ha annak a felmenőnek a születési anyakönyvi bejegyzése, akinek a családi nevét a kérelmező viseli, azt tartalmazza.

(2) Amennyiben megkülönböztető betűjel anyakönyvezését kéri, az anyakönyvvezető a kérelmező felmenőjének születési anyakönyvi másolatát a kérelem elbírálása előtt beszerzi.

(3) A megkülönböztető betűjel anyakönyvezésekor a betűjelet a családi név részének kell tekinteni, az nem minősül külön tagnak. A betűjelet a családi nevet megelőzően vagy azt követően - a felmenők névviselésének megfelelően - nagybetűvel kell bejegyezni, és a névtől ponttal kell elválasztani.

(4) A születési és a házassági név anyakönyvezésekor, valamint az anyakönyvi kivonat kiállításakor a „doktor” megjelölés bejegyzése megengedett. Az egyes címek és rangok megszüntetéséről szóló 1947. évi IV. törvény szabályaival ellentétes más adatok bejegyzését meg kell tagadni.

(5) Nem lehet az (1) bekezdés rendelkezése alapján olyan betűjelzést bejegyezni, amelyet jogszabály tilt vagy személyhez fűződő jogot sért.

(6) Az anyakönyvbe korábban bejegyzett betű- és egyéb jelzéseket - az (1) bekezdés kivételével - az anyakönyvi kivonat kiállításánál figyelmen kívül kell hagyni.

IV. fejezet

Az anyakönyvek vezetése

A születési anyakönyv

32. § (1) A születési anyakönyv nyilvántartja:

a) a születés helyét és idejét (év, hó, nap);

b) a származás helyét;

c) a gyermek születési családi és utónevét, nemét, személyi azonosítóját;

d) a szülők születési családi és utónevét, születési helyét, személyi azonosítóját, annak hiányában a születési idejét, a lakóhely településének a nevét;

e) a többes szülést;

f) a szülők és a gyermek igazolt külföldi állampolgárságát, hontalanságát, ismeretlen állampolgárságát;

g) a bejegyzés idejét (év, hó, nap).

(2) Az adatok változása esetén anyakönyvezni kell:

a) a gyermek, illetőleg a szülő születési családi és utónevének megváltozását,

b) a gyermek, illetőleg a szülő kettőnél több utónevének a 27/A. § (4) és (7) bekezdésében szabályozott kijavítását,

c) a gyermek, illetőleg a szülő személyi azonosítójának megváltozását,

d) a gyermek nemének megváltozását,

e) a gyermek családi jogállásának megváltozását,

f) a szülők, illetve a gyermek magyar állampolgárságának megszűnését, a magyar állampolgárság megszerzését; valamint az ismertté vált állampolgárságát, a tévesen bejegyzett külföldi állampolgárság törlését,

g) a bejegyzett személy halálát.

(3) A nem megváltozásának a születési anyakönyvbe való bejegyzését meg kell tagadni, ha az érintett személy házassága vagy bejegyzett élettársi kapcsolata fennáll.

33. § (1) Ha a szülők a gyermek utónevét a születéstől számított harminc napon belül nem jelentik be, a születést anyakönyvezni kell, a gyermek utónevét „még nincs megállapítva” szavakkal kell beírni. Egyidejűleg az anyakönyvvezető megkeresi a gyámhatóságot az utónév megállapítása végett.

(2) Az anyakönyvben a gyermek nemét „fiú”, illetőleg „leány” megjelölés jelzi.

34. § Képzelt személynek apaként való anyakönyvezése iránti kérelmet bármelyik anyakönyvvezető előtt elő lehet terjeszteni.

A házassági anyakönyv

35. § (1) A házassági anyakönyv nyilvántartja:

- a) a házasságkötés helyét és idejét (év, hó, nap);
- b) a férj, valamint a feleség születési családi és utónevét, házasságkötés előtt viselt - előző házassági - nevét, születési helyét, személyi azonosítóját, annak hiányában születési idejét (év, hó, nap), a házasságkötést megelőző családi állapotát, a lakóhely településének a nevét, a házasulók szüleinek születési családi és utónevét;
- c) a házastársak nevét a házasságkötés után;
- d) a házasságkötésnél közreműködött anyakönyvvezető nevét;
- e) a házassági tanúk és a tolmács nevét;
- f) a megállapodást a születendő gyermek születési családi nevére;
- g) a férj, illetőleg a feleség külföldi állampolgárságát vagy hontalanságát, a hazai anyakönyvezésnél ismeretlen állampolgárságát;
- h) a házasságkötése során alkalmazott nyelv megnevezését, ha a házasság megkötése valamely Magyarországon honos nemzeti és etnikai kisebbség nyelvén történt.

(2) Az adatok változása esetén anyakönyvezni kell:

- a) a férj, illetőleg a feleség születési és házassági nevének, személyi azonosítójának megváltozását;
- b) a házasság megszűnését, illetve érvénytelenné nyilvánítását;
- c) a magyar állampolgárság megszűnését; a magyar állampolgárság megszerzését;
- d) a megállapodást a születendő gyermek születési családi nevééről.

A bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyve

35/A. § (1) A bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyve tartalmazza

- a) a létrehozás helyét és idejét (év, hó, nap);
- b) a bejegyzett élettársak születési családi és utónevét, az anyakönyvezés előtt viselt nevét, születési helyét, személyi azonosítóját, annak hiányában születési idejét (év, hó, nap), a bejegyzést megelőző családi állapotát, a lakóhely településének a nevét, a bejegyzett élettársak szüleinek születési családi és utónevét;
- c) a tanúk és a tolmács nevét;
- d) a bejegyzett élettársak nemét;
- e) a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése során alkalmazott nyelv megnevezését, ha a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló eljárás valamely Magyarországon honos nemzeti és etnikai kisebbség nyelvén történt;
- f) a bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozásánál közreműködött anyakönyvvezető nevét;
- g) a bejegyzett élettársak külföldi állampolgárságát vagy hontalanságát, a hazai anyakönyvezésnél ismeretlen állampolgárságát.

(2) Az adatok változása esetén anyakönyvezni kell:

- a) a bejegyzett élettársak születési nevének, személyi azonosítójának megváltozását;
- b) a bejegyzett élettársi kapcsolat megszűnését, illetve érvénytelenné nyilvánítását;
- c) a magyar állampolgárság megszűnését, a magyar állampolgárság megszerzését.

(3) A bejegyzett élettársakat az anyakönyvbe születési nevük abc sorrendjében kell bejegyezni.

A halotti anyakönyv

36. § (1) A halotti anyakönyv nyilvántartja:

- a) a haláleset helyét és idejét (év, hó, nap);
- b) a meghalt személy születési és házassági nevét, nemét, személyi azonosítóját, annak hiányában a születési idejét, családi állapotát, a lakóhely településének a nevét, születési helyét;
- c) a meghalt személy szüleinek születési családi és utónevét;
- d) a meghalt személy házastársának vagy bejegyzett élettársának születési családi és utónevét, személyi azonosítóját, annak hiányában születési idejét, a házasságkötés vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének helyét, idejét, ha a haláleset idején a házasság vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat fennállott;
- e) a meghalt személy külföldi állampolgárságát, hontalanságát, illetve ismeretlen állampolgárságát;
- f) a bejegyzés idejét (év, hó, nap).

(2) Az adatok változása esetén anyakönyvezni kell:

- a) a holtak nyilvántartást hatálytalanító bírósági végzést;
- b) az ismeretlen holttest később megállapított adatait;
- c) az ismeretlen állampolgárságú személy ismertté vált állampolgárságát;
- d) a magyar állampolgárság megszerzését.

V. fejezet

Az anyakönyvezést követő és egyéb eljárások

Utólagos és újból való anyakönyvezés feltételei

37. § (1) A születést, a házasságkötést, a bejegyzett élettársi kapcsolatot és a halálesetet utólag kell anyakönyvezni, ha:

- a) a születést és a halálesetet annak időpontjától számított harminc napon belül;
- b) a házasságkötést, a bejegyzett élettársi kapcsolatot annak megtörténte után azonnal

nem anyakönyvezték.

(2) A születést, a házasságkötést, a bejegyzett élettársi kapcsolatot és a halálesetet újból kell anyakönyvezni, ha:

a) a gyermek családi jogállásában, illetőleg a szülők személyében bekövetkezett változás miatt a születési anyakönyvbe anyakönyvezett szülők, illetőleg a gyermek családi nevére vonatkozó adatok megváltoztak;

b) a bejegyzést nem az eljárásra jogosult személy teljesítette;

c) az alapbejegyzés kijavítással nem pontosítható.

Hazai anyakönyvezés

38. § (1) Magyar állampolgár születését és házasságkötését, bejegyzett élettársi kapcsolatát a magyar anyakönyv akkor is tartalmazza, ha a magyar állampolgárságot születése, illetőleg házasságkötése után szerezte meg.

(2) Magyarországon lakó hontalan személy külföldön történt születését, házasságkötését, bejegyzett élettársi kapcsolatát, illetőleg halálesetét, ha lakóhelye Magyarországon van vagy volt, az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter által rendeletben kijelölt szerv anyakönyvezi, ha a bejegyzést olyan személy kéri, akinek a magyarországi anyakönyvezéshez érdeke fűződik.

39. § (1) A hazai anyakönyvezést a lakóhely, annak hiányában tartózkodási hely szerint illetékes anyakönyvvezetőnél, illetőleg az illetékes konzuli tisztviselőnél kell kérni. Ha magyar állampolgár külföldön történt születéséről, házasságkötéséről, bejegyzett élettársi kapcsolatáról vagy halálesetéről az anyakönyvvezető vagy a konzuli tisztviselő tudomást szerez, az anyakönyvezést hivatalból kezdeményezi.

(2) A hazai anyakönyvezéshez csatolni kell a - hiteles magyar fordítással ellátott - külföldi anyakönyvi okiratot. Ha a külföldi anyakönyvi okirat a külpolitikáért felelős miniszter vagy az adott állam külképviseleti hatósága által kiadott írásbeli nyilatkozat szerint külföldről nem szerezhető be, vagy az anyakönyvezés külföldön nem történt meg, az anyakönyvi esemény tanúsítására alkalmas egyéb közokiratot kell csatolni.

(3) Magyar állampolgár születésének hazai anyakönyvezése során kérheti utónevének, a külföldi anyakönyvi okiratban szereplő utónévnek megfelelő magyar utónévre történő javítását.

Az anyakönyvi közokirat

40. § (1) Az anyakönyv alapján kiállítható közokirat az anyakönyvi kivonat, a másolat, az értesítés és a hatósági bizonyítvány.

(2) Az ügyfél részére anyakönyvi kivonat adható ki. A kivonat az anyakönyvezett adatokat a kiállítása időpontja szerinti állapotnak megfelelően tartalmazza.

(3) Ha az ügyfél olyan adat igazolását kéri, amely nem adattartalma az anyakönyvi kivonatnak, hatósági bizonyítvány kiadásának van helye.

(4) A születés, a házasságkötés, a bejegyzett élettársi kapcsolat és a haláleset anyakönyvezését követően az érintett részére egy ízben hivatalból illetékmentes anyakönyvi kivonatot kell kiállítani.

(5) Azok a szervek, amelyek az anyakönyvi esemény bejegyzését követően kiállított illetékmentes anyakönyvi kivonatnak a bemutatását igényelték, azt a betekintés után az ügyfélnek kötelesek visszaadni.

Adatszolgáltatás

41. § (1) Az anyakönyvvezető az alap- és utólagos bejegyzésről az e törvényerejű rendeletben meghatározott feladatok ellátása céljából más anyakönyvvezetőnek, a felettes szervnek és a gyámhatóságnak szolgáltat adatot.

(2) Az anyakönyvvezető a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvényben meghatározott adatszolgáltatási kötelezettségét személyi azonosítóval teljesíti. Az adatszolgáltatással egyidejűleg az újszülött személyazonosító igazolványának, valamint személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványának kiadása érdekében az újszülött arcképét megküldi a személyazonosító igazolványt kiállító hatóság részére, a törvényes képviselők nevét és telefonszámát a személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt kiállító hatóság részére.

(3) Az anyakönyvvezető az 1980. december 31-ig vezetett anyakönyv első példányába bejegyzett utólagos bejegyzés teljes szövegéről az illetékes levéltárat értesíti.

(4) Az anyakönyvvezetőnek a külföldi állampolgár vagy hontalan személy - a letelepedett, illetőleg a menekültként elismert külföldi kivételével - halálesetének anyakönyvezéséről anyakönyvi értesítést kell kiállítania, és azt nyolc napon belül meg kell küldenie a központi idegenrendészeti nyilvántartást vezető szervhez. Az anyakönyvvezető az idegenrendészeti hatóság által kiállított, tartózkodásra jogosító engedélyt eljárása során bevonja és azt az anyakönyvi értesítéshez csatolja.

(5) Az anyakönyvvezető a külföldi állampolgár anyakönyvi eseményéről - nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján - az érintett állampolgársága szerint illetékes idegen állam magyarországi külképviseleti hatóságát értesíti.

(6)

Elektronikus ügyintézés az anyakönyvi, házasságkötési és névváltoztatási eljárásban

41/A. § (1) Az anyakönyvi, a házasságkötési valamint a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló és a névváltoztatási eljárásokban - a (2) bekezdésben foglalt eseteket kivéve - nincs helye elektronikus ügyintézésnek.

(2) Az ügyfél anyakönyvi kivonatának, hatósági bizonyítványának és névváltoztatási okirat-másolatának kiállítását elektronikus úton is kérelmezheti.

41/B. § (1) Az anyakönyvi bejegyzések céljára, valamint az anyakönyvi kivonat kiállítására szolgáló biztonsági okmányokról a közhitelességet szolgáló ellenőrzés, valamint a visszaélések megakadályozása céljából központi nyilvántartást (a továbbiakban: nyilvántartás) kell vezetni.

(2) A nyilvántartás tartalmazza:

a) az okmány

aa) felhasználására jogosult szerv megnevezését és azonosítóját,

ab) egyedi azonosítóját,

ac) bevételezésének helyét és idejét,

ad) tényleges tárolási helyét,

ae) kiállítására, felhasználására, érvényességére és selejtezésére vonatkozó adatokat (állapot-adatok),

b) a kiállított anyakönyvi kivonatban szereplő személyes és okmányazonosító adatokat,

c) az anyakönyvi kivonat kiállítását kérő ügyfél személyazonosító adatait,

d) az anyakönyvi kivonatot kiállító anyakönyvvezető azonosításához szükséges adatokat.

(3) A nyilvántartásban tárolt adatok megismerésére, illetőleg igénylésére közvetlen (online) hozzáféréssel jogosult:

a) a település megbízott anyakönyvvezetője,

b) a helyettesítő anyakönyvvezető a kirendelés időtartama alatt, továbbá

c) a külön jogszabályban meghatározott körzetközponti feladatokat ellátó települési önkormányzat jegyzője, illetőleg az útlevelelhatóság személyazonosításra alkalmas hatósági igazolvány kiadási eljárásban, valamint

d) törvényben meghatározott felügyeleti feladatai ellátásához a közigazgatási hivatal és a jogszabályban az anyakönyvi feladatok ellátására kijelölt szerv (a továbbiakban: központi anyakönyvi szerv).

(4) A (3) bekezdés szerinti betekintéseket, illetőleg adatigényléseket naplózni kell, a naplóállományokat az okiratok kiállításától számított 5 évig kell megőrizni.

(5) A nyilvántartásból és a (4) bekezdés szerinti naplóállományokból adatszolgáltatás a bíróság és a nemzetbiztonsági szolgálatok részére, feladataik ellátása érdekében - a rájuk vonatkozó törvényekben meghatározott célok és feltételek teljesülése esetén -, valamint a nyomozó hatóságok bűnüldözési tevékenységének ellátásához teljesíthető.

(6) A (2) bekezdés c)-d) pontjában meghatározott adatokat az anyakönyvi kivonat kiállítását követő öt év elteltével törölni kell.

41/C. § (1) A 41/B. § (2) bekezdésében meghatározott nyilvántartást az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter által kijelölt szerv vezeti, amely a 41/B. § (5) bekezdés szerinti adattovábbítás tekintetében adatkezelőként, a nyilvántartásban szereplő egyéb személyes adatok tekintetében adatfeldolgozóként tartozik felelősséggel.

(2) A nyilvántartás vezetéséhez - a nyilvántartott adatok és azok változásai tekintetében - az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter rendeletében meghatározott rend szerint adatkezelőként adatszolgáltatásra kötelezett:

a) a települési önkormányzat polgármesteri hivatalának anyakönyvvezetője,

b) a települési önkormányzat polgármesteri hivatalának jegyzője, valamint

c) a közigazgatási hivatal, valamint a központi anyakönyvi szerv vezetője.

41/D. § (1) A 41/B. § (3) bekezdésében meghatározott, közvetlen hozzáférési jogosultsággal rendelkezőkről a 41/C. § (1) bekezdése szerinti szerv nyilvántartást vezet, amely tartalmazza:

a) a települési önkormányzat polgármesteri hivatalának anyakönyvvezetői feladatokkal megbízott köztisztviselője, a közigazgatási hivatal és a központi anyakönyvi szerv hozzáférésre jogosult köztisztviselője személyazonosító adatait (családi és utónevét, születési helyét és idejét, anyja nevét),

b) az anyakönyvvezető megbízása szerinti települések nevét, a körjegyzőségi székhely önkormányzat megnevezését, helyettesítés esetén a megbízás időtartamát,

c) a jogosultságot biztosító közigazgatási hivatal, továbbá a központi anyakönyvi szerv megnevezését, a jogosultság időtartamát,

d) az a) pontban meghatározott személyek hozzáférési jogosultságot biztosító felhasználói kártya azonosítóját, felhasználói nevét, a hozzáférési jogokat,

e) az a)-c) pontokban meghatározott adatokban bekövetkezett változásokat.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás vezetéséhez - a nyilvántartott adatok és azok változásai tekintetében - az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter rendeletében meghatározott rend szerint adatkezelőként adatszolgáltatásra kötelezett:

a) a települési önkormányzat polgármesteri hivatalának jegyzője,

b) a közigazgatási hivatal, valamint

c) a központi anyakönyvi szerv vezetője.

(3) Az (1) bekezdés a)-e) pontjában meghatározott adatokat a nyilvántartás a jogosultság megszűnésétől számított öt évig tartalmazza.

VI. fejezet

Záró rendelkezések

42. § (1) Ez a törvényerejű rendelet 1983. január 1. napján lép hatályba; rendelkezéseit a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell.

(2)

(3)

(4)

42/A. § (1) Felhatalmazást kap az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a névviselés, a névváltoztatás, az anyakönyvezés és a házasságkötési valamint a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló eljárás, továbbá az anyakönyvi szakvizsga részletes szabályait.

(2) Felhatalmazást kap az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter, hogy rendeletben jelölje ki a hazai anyakönyvezést végző hatóságot.

(3) Felhatalmazást kap az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter, hogy rendeletben jelölje ki a bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozására jogosult további anyakönyvvezetők körét.